

4. МАЙСТЕР-КЛАС

Ганна Юріївна Продан,

учителька образотворчого мистецтва,

Монастирецький ЗЗСО

Горінчівської сільської ради Закарпатської області,

с. Монастирець, Закарпатська обл., Україна

<https://orcid.org/0000-0003-1433-1575>

У МЕЖАХ БЕЗМЕЖНОЇ ТЕХНІКИ – ЛІНОГРАВЮРИ

Анотація.

У статті запропоновано ознайомитися з майстер-класом ціллю якого є виконання композицій в техніці ліногравюри. Метою запропонованого майстер-класу є: дати поняття про графіку, її види та жанри, ознайомити з технікою ліногравюри; навчити практичним навичкам роботи різними інструментами, матеріалами та обладнанням при виготовленні друкарських форм та друку естампів; розвивати вміння створювати композиції засобами друкованої графіки; вміння творити прекрасне за композиційними законами та фантазією; виховувати креативність у вирішенні нестандартних завдань; любов до прекрасного; вміння бачити красу в буденному; бажання творити оригінальні речі своїми руками.

Автор ставить перед собою завдання: передати свій досвід у роботі в техніці ліногравюри; задіяти учасників у процес створення естампів, зробити їх активними, розбудити в них те, що приховане навіть для них самих; створити атмосферу відкритості, доброзичливості, співтворчості, віри в себе як творця прекрасного.

Ключові слова: ліногравюра; друкована графіка; майстер-клас; творчість.

Тема: Виконання композиції в техніці ліногравюри.

Мета: дати поняття про графіку, її види та жанри, ознайомити з технікою ліногравюри; навчити практичним навичкам роботи різними інструментами, матеріалами та обладнанням при виготовленні друкарських форм і друку естампів; розвивати вміння створювати композиції засобами друкованої графіки, творити прекрасне за композиційними законами та фантазією; виховувати креативність у контексті вирішення нестандартних завдань; любов до прекрасного; формувати вміння бачити красу в буденному; розвивати бажання творити оригінальні речі своїми руками.

Завдання: передати власний досвід у роботі в техніці ліногравюри; задіяти учасників у процес створення естампів, зробити їх активними, розбудити в них те, що приховане навіть для них самих; створити атмосферу відкритості, доброзичливості, співтворчості, віри в себе як творця прекрасного.

Наочність: зразки робіт, виконаних у техніці ліногравюри; презентація «У межах безмежної

техніки – ліногравюри», презентація «Творчі роботи гуртківців», відео «Ліногравюра».

Матеріали та обладнання: лінолеум, папір для друку, типографська фарба, різці, штихеля для лінолеуму, гумовий валик, скло для розкату фарби, ложка, кулькова ручка, шпатель, наждачний папір, скипидар, серветки.

Структура майстер-класу

I. Організаційний етап – 1 хв.

II. Повідомлення теми та мети – 1 хв.

III. Актуалізація опорних знань – 5 хв.

IV. Мотивація практичної діяльності – 2 хв.

V. Ознайомлення з технікою ліногравюри – 5 хв.

VI. Практична робота – 30 хв.

VII. Підсумок – 1 хв.

Хід майстер-класу

I. Організаційний етап

Педагог:

Добрий день, шановні гості, колеги, учасники сьогоднішнього майстер-класу «У межах безмежної техніки – ліногравюри». (Слайд 1)

Запрошуємо вас до нашого арт-майданчика «Творимо диво разом».

Життя неповторне, щомиті воно спонукає до творчого пошуку, зваблює дивовижними відкриттями, захоплює та вражає досконалістю, природною гармонією і незвіданою глибиною. Мистецтво – це джерело добра та краси.

Давайте посміхнемося один одному, подаруємо друзям і нашим гостям хороший настрій.

Учні: Добрий день! Наш девіз: «Талант у землі не ховай, його цілуй і розвивай!»

Педагог: Проблема, над якою я працюю: «Вплив мистецтва на становлення творчої особистості учнів». (Слайд 2)

II. Повідомлення теми та мети

Педагог: Сьогодні ми проведемо майстер-клас, темою якого є: «Виконання композиції в техніці ліногравюри».

Мета майстер-класу: дати поняття про графіку, її види та жанри, ознайомити з технікою ліногравюри; навчити практичним навичкам роботи різними інструментами, матеріалами та обладнанням при виготовленні друкарських форм та друку естампів; розвивати вміння створювати композиції засобами друкованої графіки, творити прекрасне за композиційними законами та фантазією; виховувати креативність у вирішенні нестандартних завдань; любов до прекрасного; формувати вміння бачити красу в буденному; розвивати бажання творити оригінальні речі своїми руками.

Завдання:

1. Ознайомити учнів з технікою одотонної ліногравюри.
2. Виконати гравюру на лінолеумі.
3. Зробити відбитки з цих гравюр. (Слайд 3)

III. Актуалізація опорних знань

1. Бесіда з учнями:

Педагог: Діти, що ви знаєте про графіку?

• *Графіка – це один із видів образотворчого мистецтва.*

Що є основою графіки?

• *Основою графіки є малюнок.*

Де ми зустрічаємося з графічними творами?

• *Із творами графіки ми зустрічаємося скрізь.*

• *Вони є в газетах, книгах, у музеях, на виставках.*

• *Графіка – найпоширеніший вид мистецтва.*

На перший погляд графічні зображення є простими, але насправді мистецтво графіки дуже складне.

Які особливості роботи в графічній техніці?

• *Митцю потрібно на площині аркуша паперу передати об'єм та форму предмета одним кольором або тональністю, різноманітність характеристик і настроїв – лініями, штрихами, чорнобілими плямами.*

2. Стимулювання навчальної діяльності.

Педагог: Графіка поділяється на такі різновиди (Слайд 4):

Станкова гравюра (або естамп). Це вид графіки, у якому зображення є друкованим відбитком рельєфного малюнку, який виконується художником на тому чи іншому матеріалі – офорт, ліногравюра, ксилографія, літографія. (Слайд 5)

Книжкова – графічне оформлення книг – ілюстрації, форзаци, суперобкладинки. (Слайд 5)

Плакатна – створення плакатів: рекламних, політичних, соціальних, культурних. (Слайд 6)

Прикладна – графічна продукція, яка застосовується в промисловості: пакування, етикетки, марки, пакети, екслібриси, товарні знаки. (Слайд 7)

Архітектурна – графічні твори, що можуть застосовуватися в архітектурі. (Слайд 8)

Словникова робота: форзаци, суперобкладинка, екслібрис.

Форзаци (нім. *Vorsatz*) – це однозгинний аркуш паперу, скріплений з першим і останнім зошитами блока і призначений для з'єднання блока з палітуркою.

Суперобкладинка – паперова обкладинка, що надівається на палітурку або основну обкладинку.

Екслібрис (лат. *ex libris* – із книг) – книжковий знак, невелика художньо виконана етикетка, де вказано, кому належить книжка.

Станкова графіка (гравюра) поділяється на: глибокий друк, плоский друк та високий друк. (Слайд 10)

Глибокий друк – спосіб друку за допомогою друкарських форм, що їх друкарські елементи заглиблено, а пробільні (проміжні) елементи височать над ними – офорт, суха голка. (Слайд 11)

Офорт – різновид гравюри на металі.

Суха голка – гравюра на металевих стулках.

Плоский друк – на формі плоского друку друкуючі і пробільні елементи перебувають в одній площині. Друк стає можливим лише тому, що поверхня друкарської форми хімічно оброблена. Після хімічної обробки пробільні елементи набувають здатності вбирати воду, а друкувальні елементи – фарбу – літографія, офсетний друк. (Слайд 12)

Літографія – техніка гравюри на кам'яній пластині.

Офсетний друк – сучасний друк на типографських машинах.

Високий друк – типографський друк, при якому друкувальні й пробільні елементи на формі розташовані у різних рівнях (не в одній площині), друкувальні – вище, а пробільні – нижче. Це забезпечує можливість при прокатуванні еластичних валиків із фарбою наносити її вибірково, тільки на друкувальні елементи й передавати з них фарбу на поверхню друкування – ксилографія, ліногравюра. (Слайд 13)

Ксилографія або дереворит – гравюра на дереві.

Ліногравюра – гравюра на лінолеумі.

IV. Мотивація практичної діяльності

Педагог: Мистецтво – одне з найважливіших і цікавіших явищ у житті суспільства, невід’ємна частина людської діяльності, що грає значну роль в розвитку не лише окремої особи, а й суспільства. Створення ліногравюри – це надзвичайно цікаве заняття. З цим видом мистецтва я познайомила ще в Українській Академії друкарства і наразі ставлю перед собою завдання: зацікавити вас цим дивовижним видом мистецтва.

За допомогою незвичайної техніки ліногравюри можна своїми руками створити естамп і помістити його в красиву рамку – вийде чудова картина, можна виконати вітальну листівку, яку не купиш у магазині, можна виконати відбиток на одязі та інших речах, зробивши їх неповторними, оригінальними. А можна придумати і виконати самому ілюстрації та оформити власну книгу для вашої домашньої бібліотеки. *(Наочний показ речей)*

Найкращим доказом доцільності використання цієї техніки в образотворчій діяльності є роботи моїх учнів. *(Слайди 14–37)*

Лунає музика

V. Ознайомлення з технікою ліногравюри

1. Засоби художньої виразності графіки

Педагог:

Ліногравюра (від *лінолеум* і *гравюра*) – це опукла гравюра, створювана вирізуванням малюнка на лінолеумі; відбиток із малюнка, вирізаного на лінолеумі. *(Слайд 38)*

Ліногравюра виконується, як правило, у чорно-білій манері. *(Слайд 39)*

Ліногравюру роблять і в декілька фарб. Для кожного кольору ріжуть окрему форму. Друкують по черзі з кожної форми на один і той же аркуш паперу. *(Слайд 40)*

2. Історична довідка

Педагог:

Ліногравюра виникла на рубежі XIX–XX ст. з винаходом лінолеуму. Вперше його використовували як матеріал для гравіювання художники німецької групи «Міст» в 1905 році. Це було зроблено у зв’язку з необхідністю використання гравюр для друку великоформатних плакатів. *(Слайд 41)*

До середини XX ст. сформувалося декілька шкіл ліногравюри. Особливий розвиток ліногравюра отримала в країнах Латинської Америки – у творчості граверів «Майстрової народної графіки» в Мексиці та «Клубі друзів гравюри» у Бразилії, в Аргентині та Чилі. *(Слайд 42)*

До ліногравюри часто зверталися А. Матісс і П. Пікассо у Франції, Е. Паккард і Б. Рендолл в США, П. Нільсен в Данії. *(Слайд 43)*

Найвідоміші майстри ліногравюри в Україні – О. Кульчицька, О. Пащенко, В. Литвиненко, І. Селіванов, О. Фіщенко, Г. Якутович, С. Конончук, В. Лопата. *(Слайд 44)*

Ліногравюру на Закарпатті представляють художники – П. Бедзір, М. Митрик, Е. Медвецька, В. Берез, В. Скакандій, О. Певсе. *(Слайд 45)*

VI. Практична робота

Педагог: Створити красу своїми руками може кожен, для цього треба тільки ваше бажання.

Сьогодні ми виконаємо композицію в техніці однотонової ліногравюри. Нагадую, що принцип ліногравюри полягає в тому, що фарба переходить на папір з опуклих місць друкованої форми, тобто з тих місць, де дошка стикається з папером, а отже, різцями забираємо ту частину лінолеуму, яка на відбитку буде білою, і залишаємо те, що має бути чорним. *(Слайд 46)*

Бажаю вам творчої наснаги, відкрити в собі майстра, здатного творити дива! Дайте волю своїй фантазії. Імпровізуйте, пробуйте. Працюйте завзято і усміхнено.

Для роботи над ліногравюрою необхідні:

1. Матеріали:

- лінолеум;
- папір для друку;
- типографська фарба. *(Слайд 24)*

2. Інструменти та допоміжні матеріали:

- різці або штихеля для лінолеуму;
- гумовий валик;
- дощечка для розкату фарби;
- шпатель;
- наждачний папір;
- столова ложка;
- скипидар;
- кулькова ручка;
- серветки;
- гумові рукавиці. *(Слайд 47)*

Педагог: Під час роботи необхідно пам’ятати про техніку безпеки, щоб уникнути можливих неприємних наслідків. *(Слайд 48)*

Інструкція з техніки безпеки під час виконання ліногравюри

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ.

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце для безпечної роботи.
- 1.3. Підготуйте до роботи свої інструменти, впевнившись у їх справності.
- 1.4. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ.

- 2.1. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.2. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.

2.3. Передавати інструмент із рук у руки необхідно лише ручкою вперед.

2.4. Вирізування слід виконувати в напрямі від себе.

2.5. Не можна різати лінолеум штихелем в напрямі руки, яка підтримує його

2.6. Не відволікайтеся під час роботи і не відвертайте увагу інших.

2.7. Утримуйте робоче місце в чистоті.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.

3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.

Педагог: Сьогодні кожен може стати художником. Я запрошую вас до виконання практичного завдання.

Послідовність виконання композиції в техніці однотонної ліногравюри (Слайд 49):

Підготовка лінолеуму. (Слайд 50)

1. Частину лінолеуму шліфуємо наждачним папером, спочатку вздовж, а потім упоперек. Чим краще і рівніше відшліфований лінолеум, тим легше з ним буде працювати. На такий лінолеум добре накочується валиком фарба, а отже, легше отримати хороші відтиснення.

2. Лінолеум протираємо серветкою.

Виконання ескізу. (Слайд 51)

3. Придумуємо композицію та малюємо її на лінолеумі.

Педагог:

Оскільки наближається весна, я пропоную вам створити свою «весняну» композицію на площині лінолеуму. Малюючи малюнок, потрібно пам'ятати, що все зображене на лінолеумі, при друці вийде в зворотному, «дзеркальному» зображенні.

Виконання ліногравюри. (Слайд 52)

4. Приступаємо до гравірування на лінолеумі. Поглиблення на лінолеумі робляться штихелями – різцями різних профілів і розмірів.

У роботі необхідна послідовність. Гравірування лінолеуму краще починати одразу з відповідальних місць. Спочатку обрізають тонкі лінії, прорізають штрихування, а потім широким

різцем обирають непотрібні місця фону. Корисно чергувати дрібну, «ювелірну» роботу з вибіркою великих площин.

А зараз переконуємося, що гравюри вирізані вірно.

Можна починати друкувати гравюру.

Друкування гравюри. (Слайди 53–54)

5. Щоб не забруднитися фарбою, одягаємо захисні рукавиці.

6. Для друкування відтиснення беремо чорну типографську фарбу і шпателем у невеликій кількості наносимо на скло, а потім її розтираємо.

7. Розкату на склі типографську фарбу за допомогою валика наносимо на ліногравюру, рівномірно, так, щоб не було грудочок і нерівностей.

8. Зверху щільно накладаємо аркуш паперу відповідного розміру та обережно притираємо форму по всій площині рукою та ложкою. Для контролю якості друку можна періодично піднімати край друкованого паперу.

9. Знімаємо папір. Там, де лист стикався з дошкою, вийшло чорне зображення. Надрукувати відтиснення можна як уручну, так і на верстаті.

Педагог: Поки учні виконують свої відтиски, я пропоную вам подивитися, як ми робимо свої відбитки в майстерні на офортному верстаті. (Слайди 55–56)

10. Після закінчення роботи, форма і валик ретельно промиваються і протираються ганчіркою.

Оформлення ліногравюри. (Слайд 57)

11. Відбиток – естамп висушуємо та підписуємо. Свіже відтиснення на папері не можна одразу складати в пачку, вони повинні сохнути не менше доби.

12. Оформлюємо виставку своїх робіт.

(Учні представляють свої роботи.)

VII. Підсумок

Педагог: Шановні колеги, наш майстер-клас завершився. Я вдячна всім учасникам майстер-класу за співпрацю, розуміння та активну участь.

Щиро бажаю вам творчих успіхів!

Виконання відбитків на офортному верстаті

8. Зверху щільно накладаємо аркуш паперу відповідного розміру та обережно притираємо форму по всій площині рукою і ложкою. Для контролю якості друку можна періодично піднімати край друкованого паперу.

9. Знімаємо папір.

Там, де лист стикався з дошкою, вийшло чорне зображення. Надрукувати відтиснення можна як уручну, так і на верстаті.

10. Після закінчення роботи, форма і валик ретельно промиваються і протираються ганчірочкою.

Друкування гравюри

5. Щоб не забруднитися фарбою, одягаємо захисні рукавиці.

6. Для друкування відтиснення береться чорна типографська фарба і шпателем у невеликій кількості наноситься на скло, розтираємо.

7. Розкату на оклі типографську фарбу за допомогою валика наносимо на ліногравюру, рівномірно, так, щоб не було грудочок і нерівностей.

Виконання ліногравюри

4. Приступаємо до гравірування на лінолеумі.

Поглиблення на лінолеумі робляться штихелями - різцями різних профілів і розмірів. У роботі необхідна послідовність. Гравірування лінолеуму краще починати відразу з відповідальних місць. Спочатку обрізають тонкі лінії, прорізають штрихування, а потім широким різцем вибирають непотрібні місця фону. Корисно чергувати дрібну, «ювелірну» роботу з вибіркою великих площин.

Виконання ескізу

3. Придумуємо композицію та малюємо її на лінолеумі.

Малюючи малюнок, треба пам'ятати, що все, зображене на лінолеумі, при друці вийде в зворотному, "дзеркальному" зображенні.

Підготовка лінолеуму

1. Кусок лінолеуму шліфуємо наждачним папером, спочатку уподовж, а потім упоперек. Чим краще і рівніше відшліфований лінолеум, тим легше на нім працювати. На такий лінолеум добре накочується валиком фарба, а значить легше отримати і хороші відтиснення.

2. Лінолеум протираємо серветкою.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ КОМПОЗИЦІЇ В ТЕХНІЦІ ОДНОТОННОЇ ЛІНОГРАВЮРИ

Інструкція з техніки безпеки під час виконання ліногравюри

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ.

- 1.1. ПРАВИЛЬНО ОДЯГНІТЬ СПЕЦОДЯГ
- 1.2. РЕТЕЛЬНО ПІДГОТУЙТЕ СВОЄ РОБОЧЕ МІСЦЕ ДО БЕЗПЕЧНОЇ РОБОТИ.
- 1.3. ПІДГОТУЙТЕ ДО РОБОТИ Свій ІНСТРУМЕНТ, ВПЕВНИВШИСЬ У ЇХ СПРАВНОСТІ.
- 1.4. ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ РОЗПОЧИНЯТИ РОБОТУ БЕЗ ДОЗВОЛУ ВЧИТЕЛЯ.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ.

- 2.1. ВИКОРИСТОВУЙТЕ СПРАВНИЙ, ДОБРЕ НАЙГОДОВЛЕНИЙ ІНСТРУМЕНТ.
- 2.2. ВИКОРИСТОВУЙТЕ ІНСТРУМЕНТ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ. ІНАКШЕ МОЖНА НЕ ТІЛЬКИ ЗІСХВАТИ ЙОГО, АЛЕ Й ОТРИМАТИ ТРАВМУ.
- 2.3. ПЕРЕДАВАТИ ІНСТРУМЕНТ ІЗ РУК У РУКИ НЕОБХІДНО ЛИШЕ РУЧКОЮ ВПЕРЕД.
- 2.4. ВІРІЗУВАННЯ СЛІД ВИКОНУВАТИ В НАПРЯМІ ВІД СЕБЕ.
- 2.5. НЕ МОЖНА РІЗАТИ ЛІНОЛЕУМ ШТИХЕЛЕМ В НАПРЯМІ РУКИ, ЯКА ПІДТРИМУЄ ЙОГО.
- 2.6. НЕ ВІДВОЛКАЙТЕСЬ ПІД ЧАС РОБОТИ І НЕ ВІДВЕРТАЙТЕ УВАГУ ІНШИМ.
- 2.7. УТРИМУЙТЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ В ЧИСТОТІ.
- 2.8. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ РОБОТИ.
- 2.9. УПОРЯДКУЙТЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ, ПРИБЕРІТЬ ДЕТАЛІ, МАТЕРІАЛ, СМІТТА, ВІДХОДИ.

Для роботи над ліногравюрою необхідні

Матеріали

лінолеум
папір для друку
типографська фарба

Інструменти та допоміжні матеріали

Різці, штихеля для лінолеуму
гумовий валик
дощечка для розкату фарби
шпатель
наждачний папір
столова ложка
скипидар
кульова ручка
серветки

ПРАКТИЧНА РОБОТА

принцип ліногравюри полягає в тому, що фарба переходить на папір з опуклих місць друкованої форми, тобто з тих місць, де дошка стикається з папером, отже, різцями забираємо ту частину лінолеуму, яка на відбитку буде білою, і залишаємо те, що повинне бути чорним

Ліногравюру на Закарпатті представляють художники

П. Бадар

М. Митрик

Е. Медведько

В. Берез

В. Скавандій

О. Пасеа

Найвідоміші майстри ліногравюри в Україні

О. Кульчицька

О. Пашенко

В. Литвиненко

І. Селванов

О. Фещенко

Г. Якутович

С. Конечук

В. Лопата

Ліногравюра виконується, як правило, в чорно-білій манері

До ліногравюри часто зверталися

А. Матісс

П. Пікассо

Е. Паккард

Д. Еріксон

Я. Гнездюк

ЗАСОБИ ХУДОЖНЬОЇ ВИРАЗНОСТІ ГРАФІКИ

Ліногравюра (від лінолеум і гравюра) — опукла гравюра, створювана вирізуванням малюнка на лінолеумі;

відбиток з малюнка, вирізаного на лінолеумі

До середини XX ст. склалося декілька шкіл ліногравюри. Особливий розвиток ліногравюра отримала в країнах Латинської Америки — в творчості граверів «Майстрової народної графіки» в Мексиці і «Клубі друзів гравюри» в Бразилії, в Аргентині, в Чилі

Тимко Ангеліна, 9 клас

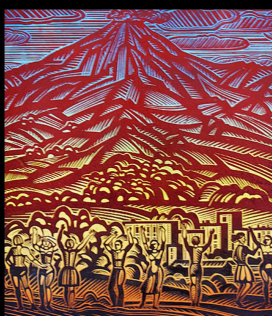

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Ліногравюра виникла на рубежі XIX - XX з винаходом лінолеуму. Вперше його використовували в якості матеріалу для гравіювання художники німецької групи «Міст» в 1905 році. Це було зроблено у зв'язку з необхідністю використання гравюр для друку великоформатних плакатів

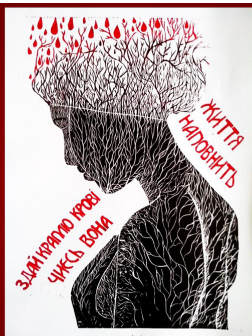
Лемак Іванна, 9 клас

Ліногравюру роблять і в кілька фарб. Для кожного кольору ріжуть окрему форму. Друкують по черзі з кожної форми на один і той же аркуш паперу

Довгій Валерія, 9 клас

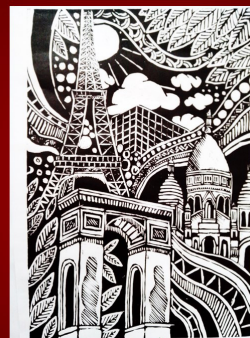
Довгій Ангеліна, 9 клас

Ростока Марина, 7 клас

Довгій Ангеліна, 9 клас

Лемак Яна, 7 клас

Продан Тетяна, 9 клас

Довгій Аміна, 7 клас

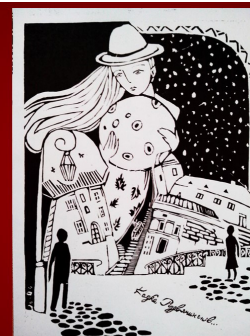
Продан Тетяна, 9 клас

Калин Ксенія, 7 клас

Продан Ніна, 7 клас

Калин Ксенія, 7 клас

Щербина Євеліна, 6 клас

Деяк Анастасія, 5 клас

Антонь Мар'яна, 6 клас

Сухоняк Софія, 5 клас

Бонь Мар'яна, 6 клас

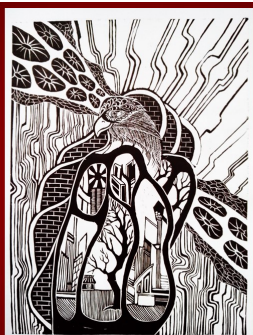
Продан Павло, 3 клас

Продан Іван, 6 клас

Продан Павло, 3 клас

Бобочка Яна, 6 клас

Продан Павло, 3 клас

РОБОТИ УЧНІВ В ТЕХНІЦІ ЛІНОГРАВЮРА

ВИСОКИЙ ДРУК

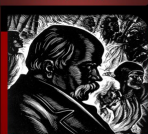
типографський друк, при якому друкуючі елементи на формі розташовані — вище, а пробільні — нижче. Це забезпечує можливість при прокатуванні валиків із фарбою наносити її вибірково, тільки на друкуючі елементи й передавати з них фарбу на поверхню друкування

ксилографія

гравюра на дереві

ліногравюра

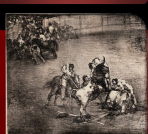

гравюра на лінолеумі

ПЛОСКИЙ ДРУК

на формі плоского друку друкуючі і пробільні елементи перебувають в одній площині. Друк стає можливим тільки тому, що поверхня друкарської форми хімічно оброблена. Після хімічної обробки пробільні елементи набувають здатності вбирати воду, а друкуючі - фарбу

літографія

техніка гравюри на кам'яній пластині

офсетний друк

сучасний друк на типографських машинах

ГЛИБОКИЙ ДРУК

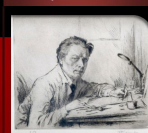
спосіб друку за допомогою друкарських форм, що їх друкарські елементи заглиблено, а пробільні (проміжні) елементи височать над ними

офорт

різновид гравюри на металі

суха голка

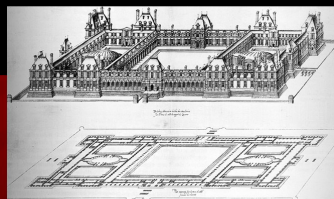
гравюра на металевих ступках

Станкова графіка (гравюра) поділяється на:

глибокий друк
плоский друк
високий друк

Архітектурна графіка

графічні твори, що можуть застосовуватися в архітектурі

Проект розбудови палацу Тюїлья 1579 р з овальними вестибюлями, не здійснено (креслення А. Дюсеро)

Прикладна графіка

графічна продукція, яка застосовується в промисловості

Упаковки

етикетки

товарні знаки

марки

експлібриси

Словничок:
Експлібрис (лат. ex libris — із книжки) — книжковий знак, невелика художньо виконана етикетка, де вказано, кому належить книжка.

Плакатна графіка

створення плакатів

Рекламних

політичних

соціальних

культурних

Книжкова графіка

графічне оформлення книг

Ілюстрації

Ілюстрація Jessie Wilcox Smith.

форзаці

суперобкладинки

Словничок:
Форзац — це однозгинний аркуш паперу, скріплений з першим і останнім зоштами блока і призначений для з'єднання блока з палітуркою.
Суперобкладинка — паперова обкладинка, що надівається на палітурку або основу обкладинку.

Станкова гравюра (або естамп)

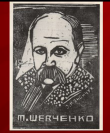
Це вид графіки, в якому зображення є друківним відбитком рельєфного малюнку, який виконується художником на тому чи іншому матеріалі —

Офорт

Рембрандт «Синий Товариш». 1651.

ліногравюра

С. Кондратук «Г. Шевченко». 1928.

ксилографія

T. Beale. History of British Birds. 1847.

літографія

Микола Константинов «Шляхетство». 1919.

ГРАФІКА ПОДІЛЯЄТЬСЯ НА ТАКІ РІЗНОВИДИ:

Тема: Виконання композиції в техніці ліногравюри

Мета: дати поняття про графіку, її види та жанри, ознайомити з технікою ліногравюри, навчити практичним навичкам роботи різними інструментами, матеріалами та обладнанням при виготовленні друкарських форм та друку естампів; розвинути вміння створювати композиції засобами друкованої графіки; вміти творити прекрасне за композиційними законами та фантазією; виконувати креативність у вирішенні нестандартних завдань; любов до прекрасного; вміти бачити красу у буденному; бажання творити оригінальні речі своїми руками.

Завдання:

- Познайомитися з технікою односторонньої ліногравюри
- Виконати гравюру на лінолеумі
- Зробити відбитки з цих гравюр

Проблема, над якою я працюю:

«ВПЛИВ МИСТЕЦТВА НА СТАНОВЛЕННЯ
ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ»

МАЙСТЕР-КЛАС
«У МЕЖАХ
БЕЗМЕЖНОЇ
ТЕХНІКИ –
ЛІНОГРАВЮРИ»

Учитель:

Продан Г. Ю.

Оформлення ліногравюри

11. Відбиток – естамп висушуємо та підписуємо. Свіже відтиснення на папері не можна відразу складати в пачку, вони повинні сохнути не менше доби.
12. Оформлюємо виставку своїх робіт.

Prodan Hanna, Teacher of Arts, Monastirets Institution of General Secondary Education of Horinichiv Village Council of Zakarpattia Region, Monastirets, Zakarpattia Region, Ukraine

MASTER CLASS «WITHIN THE LIMITS OF UNLIMITED LINOCUT TECHNOLOGY»

Summary.

The article offers to get acquainted with a master class whose purpose is to perform a composition in the technique of linocut. The purpose of the proposed master class is: to give an idea of graphics, its types and genres, to acquaint with the technique of linocut; to teach practical skills of work with various tools, materials and equipment in the manufacture of printing plates and printing; to develop the ability to create compositions by means of printed graphics; ability to create beautiful according to compositional laws and imagination; to cultivate creativity in solving non-standard tasks; love of beauty; ability to see beauty in

everyday life; desire to create original things with their own hands.

The author sets herself the task: to transfer her experience in the technique of linocut; to involve participants in the process of creating prints, to make them active, to awaken in them what is hidden even for themselves; create an atmosphere of openness, friendliness, co-creation, faith in yourself as the creator of beauty.

For clarity, the participants of the master class were invited to get acquainted with samples of work done in the technique of linocut; presentation “Within the limits of linocut technology”, presentation “Creative works of circle members”, video “Linocuts”. The following materials and equipment are necessary for successful execution: linoleum, printing paper; printing ink, cutters, linoleum brush, rubber roller, glass for rolling paint, spoon, ballpoint pen, spatula, sandpaper, turpentine, napkins.

Keywords: linocut; printed graphics; master class; art.

Стаття надійшла до редколегії 10 лютого 2022 року